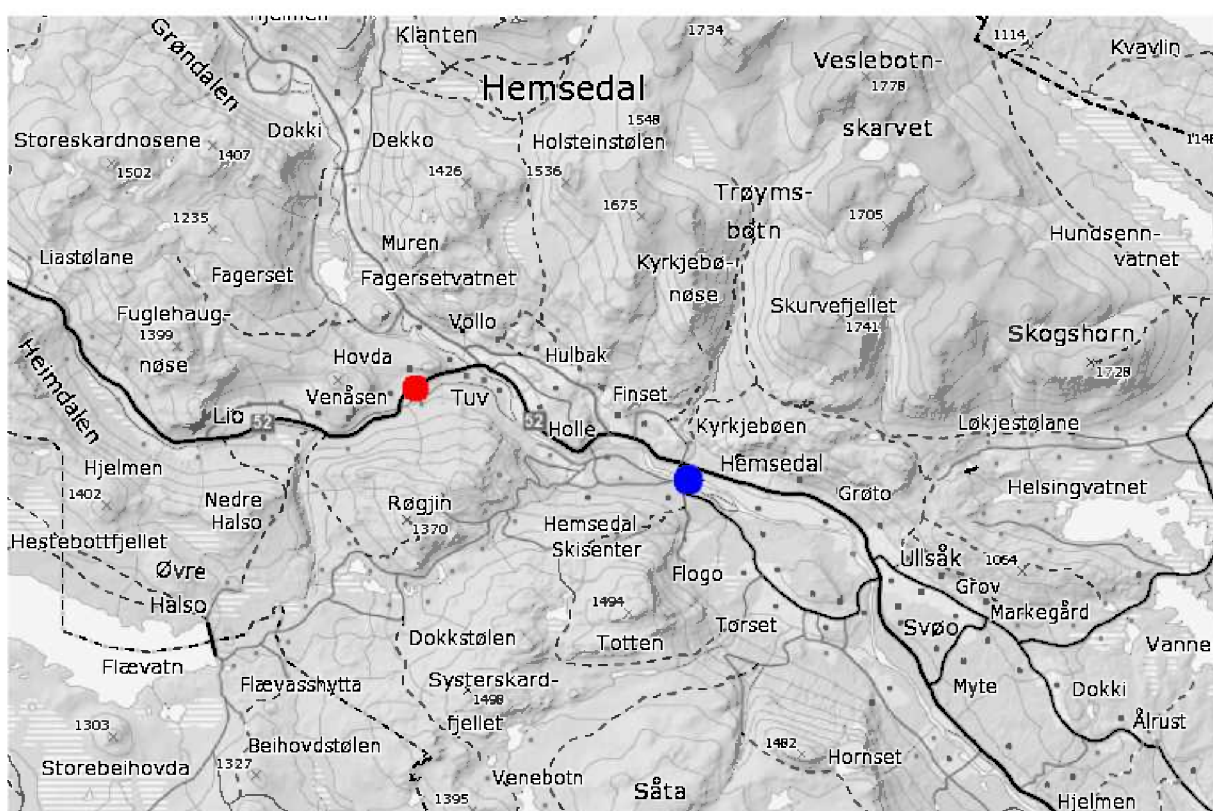

Forvaltningsplan for statlig sikra friluftslivsområder Hemsedal kommune for perioden 2016 – 2019

Figur 1. Raud sirkel viser Rjukandefossen friluftsliv – og naturvernområde medan blå sirkel syner Bruøyne friluftsområde

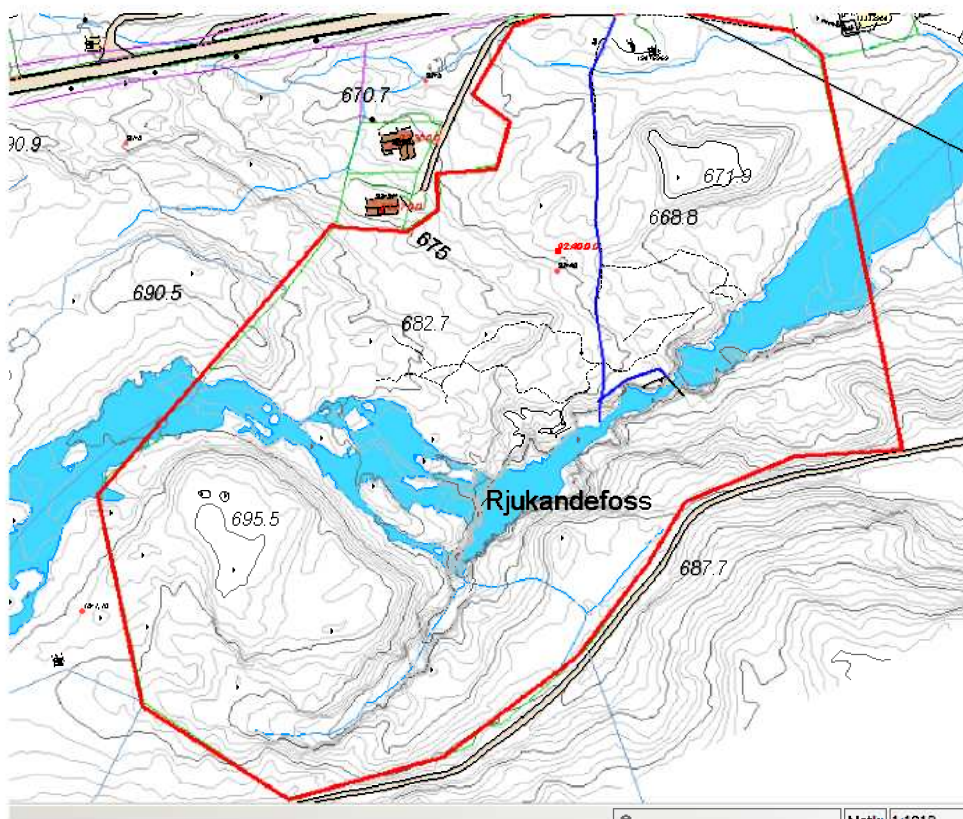
Fakta om kommunen pr 01.01.2014

Antall innbyggere	Ant innbyggere per km2	Antall statlig sikra friluftslivsområder	Andre friluftslivs-områder kommunen har ansvar for
2 295	3,04	2	2(1)

DEL 2:

Forvaltningsplan

Hemsedal kommune : Rjukandefossen friluftsliv – og naturvernområde

Figur 1. Blå linje er tursti ut til foss og hengebru.

1. Områdebeskrivelse/status

Gnr/ Bnr	FS-nummer naturbase.no	Sikrings form	Sikret år	Areal (da)	Grunneier	Forvaltning og drift	Nærområde?
92/40	FS00000678	☒ Erverv ☒ Avtale	1997	88	☒ Stat ☒ Kommune/ frilustråd ☒ Privat	Hemsedal kommune	☒ Ja ☒ Nei
Kommentarer		Rjukandefossen friluftsliv – og naturvernområde ble i 1995 regulert som et slikt spesialområde etter plan – og bygningsloven. I 1997 ervervet Staten v/ direktoratet for naturforvaltning området og det ble sikret som friluftsområde.					

	forklaring	beskrivelse
Naturgrunnlag	<i>Kort om flora og fauna, landskap, naturtype, evt rødlistearter etc</i>	Det er laget en egen naturtype for fossen og kløfta rundt. Fossesprøytsone naturtypen har fått regional verdi (B), da det er betydelig potensiale for rødlistearter der. Vassdraget dominerer i området og fossen har et fritt fall på 10-15 meter. Områdene rundt fossen er i hovedsak kartlagt som en mosaikk av blåbærbjørkeskog, blåbærgranskog og enggranskog. Sistnevnte type er artsrik granskog med høy produksjon.
Kulturminner	<i>Kort om evt kulturminner i området og hensyn til disse</i>	Den gamle kongevegen mellom øst- og Vestlandet som sto ferdig i 1844 går gjennom området, men er delvis nedbygd. Mellom kongevegen og elva går det i tillegg et far etter en eldre veg som noen steder er tydelig som en hulveg. Alderen på denne er vanskelig å fastslå, men vegen kan ha vært en del av den gamle ridevegen gjennom bygda. Det kan være aktuelt å rydde den gamle hulvegen og rydde kongevegtraseen. På infotavle bør det informeres om kulturminnene.
Bygninger	<i>Nevn evt bygninger på området og omtal kort bruken av og ansvaret for disse</i>	Det er toalett på parkeringsplassen. Toalettet blir driftet av Hemsedal kommune fra vår til høst. Toalettet er stengt vinterstid.
Adkomst/kommunikasjon	<i>Adkomst til området, tilgjengelighet og offentlig kommunikasjon</i>	Det er skiltet adkomst fra riksvei 52. Fra parkeringsplassen er det en gruset sti ut til selve Rjukandefossen. Ved starten på stien er det en infotavle på norsk, engelsk og tysk. Ferdsl er tilrettelagt med små broer og trapper.
Egnet bruk	<i>Vurdering av hvilke aktiviteter området egner seg for</i>	 Turgåing Sykling Bading Klatring Båttut fart Fiske Lek, rekreasjon Telting Området er en turistattraksjon på grunn av fossen
Eksisterende tilrettelegging	<i>Tilretteleggings tiltak i området før planperioden inkl (tilrettelegging for funksjonshemmede</i>	Adkomsten til fossen ble vesentlig forbedret i 2011 med grusing av sti, bygging av små broer og trapper. Parkeringsarealet er gjort større. På grunn av områdets topografi er området ikke universelt utformet, men tilretteleggingstiltakene har gjort at langt flere kan komme ut til fossen på en trygg måte.
Annet	<i>Andre relevante forhold</i>	

2. Behov for tiltak i planperioden

nr	Tiltak	Beskrivelse	Utføres av/ Ansvar	Gjennom- føres år	Kostnad
1	Informasjon og skilting	Ved riksveg 52 bør det settes opp et nytt infoskilt. På parkeringsplassen bør det informeres om naturtypekartlegging og kulturminner?	Hemsedal kommune	2018	30.000
2	Lage nytt toalett. Gjøre det universelt utformet	Området ved inngangen til friluftsområdet kan bli en bedre egnet rasteplass for alle, dersom toalettet blir utformet universelt	Hemsedal kommune	2019	100.000
3	Benker til rasteplass	Noen benker ved siden av toalettet vil være bra. Universelt utformet	Hemsedal kommune	2017	15.000
4	Sikringstiltak ut mot fossegjelet på motsatt side av hengebrua	På grunn av mye ferdsel over hengebroa bør det settes opp et enkelt sikringsgjerde	Hemsedal kommune	2016	30.000
5	Skilt ved hengebrua	På skilt må det varsles om ferdsel på eget ansvar	Hemsedal kommune	2016	10.000
6	Tilrettelegging av sti frå hengebrua og opp mot vegen vest for friluftsområdet	Få på plass enkle trappetrinn ol.	Hemsedal kommune	2019	50.000
Total kostnad					235.000

3. Driftsplan for planperioden

nr	Løpende oppgaver; årlig (f eks rydding, vasking, tilsyn, planklipping etc.)	Hyppighet	Årlig kostnad	Ansvar	Merknad
1	Vedlikehold av gangsti med broer og trappetrinn	Årlig, eller ved behov	5.000	Hemsedal kommune	
2	Vedlikehold av hengebro	Årlig, eller ved behov	5.000	Hemsedal kommune	
3	Forvaltning, drift og vedlikehold av toalett (vasking)	Ca. daglig i sesongen	40.000	Hemsedal kommune	
4	Forvaltning, drift og vedlikehold av toalett (tømming, kjemikalier ol)	Årlig	5.000	Hemsedal kommune	
	Sum årlig kostnad:		55.000		

nr	Større og sjeldnere oppgaver, (f eks grusing, maling, skogrydding etc.)	Hyppighet	Årlig kostnad	Ansvar	Merknad
1	Skjøtsel av vegetasjon rundt p-plass, sti og ut mot fossen	Årlig, eller ved behov	10.000	Hemsedal kommune	
2	Forvaltning, drift og vedlikehold av toalett (maling ol)	Ved behov	5.000	Hemsedal kommune	
	Sum årlig kostnad:		15.000		

Fotografier frå Rjukandefossen

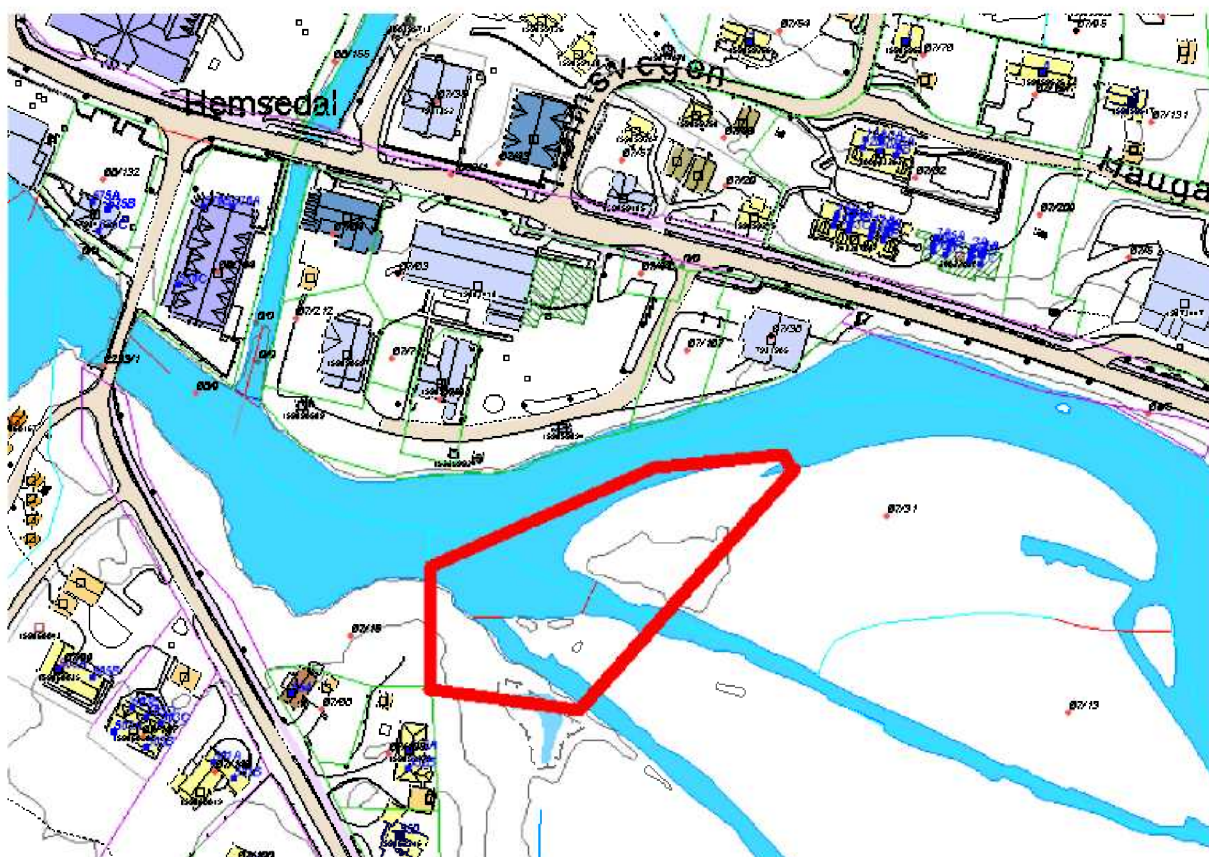
Figurene 1-4 viser fossen sett fra hengebroa, nylagt bro ved starten på stien, infotavle og en av trappene som er plassert på glatt og bratt svaberg. Foto: Hemsedal kommune

Figurene 5-8 viser utsikt mot hengebrua, fossegjelet, fossen vinterstid og den grusa stien inn til fossen. Foto: Hemsedal kommune.

Forvaltningsplan

Hemsedal kommune : Bruøyne friluftsområde

Figur 1. Rød strek viser avgrensningen til det statlig sikra området på Bruøyne.

1. Områdebeskrivelse/status

Gnr/ Bnr	FS-nummer naturbase.no	Sikrings form	Sikret år	Areal (da)	Grunneier	Forvaltning og drift	Nærområde?
67/13 og 67/7		☒ Erverv	2015	5,9	☒ Stat	Hemsedal kommune	☒ Ja
		☒ Avtale			☒ Kommune/ frilufsfråd		☒ Nei
					☒ Privat		
Kommentarer		Miljødirektoratet har gitt tilsagn om sikringsmidler og servituttavtaler er signert med grunneierne					

	forklaring	beskrivelse
Naturgrunnlag	<i>Kort om flora og fauna, landskap, naturtype, evt rødlistearter etc</i>	Deler av Bruøyne er flompåvirket, noe vegetasjonen bærer preg av gjennom typisk flommarksskog i partiene rundt elveløpene. Gråor dominerer sammen med annen løvskog som bjørk, selje og vier. Det er ikke oppdaget rødlistearter i området. Området har ikke blitt kartlagt med egen naturtype, men blir høyst trolig plassert i en kategori knyttet til skog. Typiske fuglearter knyttet til våtmark og vannmiljø finnes.
Kulturminner	<i>Kort om evt kulturminner i området og hensyn til disse</i>	Det er ikke kjente kulturminner i området.
Bygninger	<i>Nevn evt bygninger på området og omtal kort bruken av og ansvaret for disse</i>	På øyene er det ingen bygninger eller andre installasjoner på grunn av fare for flom.
Adkomst/kommunikasjon	<i>Adkomst til området, tilgjengelighet og offentlig kommunikasjon</i>	Adkomsten til området kan gjøres til fots på motsatt side av sentrum den tiden på året da det er minst vann i elva Hemsil. For å virkelig gjøre adkomsten lett for de fleste og uavhengig av vannstand i elva, bør det på plass bli fra sentrumssida og videre 2 små bruer mellom øyene. Fra sentrumssida vil offentlig kommunikasjon (buss) gjøre det lett for flere å komme seg over til øyene og gjøre bruhopping.
Egnet bruk	<i>Vurdering av hvilke aktiviteter området egner seg for</i>	 Turgåing Sykling Bading Klatring Båtturfart Fiske Lek, rekreasjon Telting
Eksisterende tilrettelegging	<i>Tilretteleggings tiltak i området før planperioden inkl (tilrettelegging for funksjonshemmede)</i>	Ingen
Annet	<i>Andre relevante forhold</i>	Det er først om fremst bruer som må på plass for å kunne gi allmennheten muligheten til å kunne ferdes og oppholde seg nær elva og de kvalitetene vannmiljøet gir. I tillegg kan det opparbeides en enkel rasteplass. Stitrase må opparbeides og underlaget må tilstrebes så nær universelt utformet som mulig gitt terrengets premisser.

2. Behov for tiltak i planperioden

nr	Tiltak	Beskrivelse	Utføres av/ Ansvar	Gjennom- føres år	Kostnad
1	Informasjon og skilting	Det må lages en informasjonstavle om områdets kvaliteter og bruksområde.	Hemsedal kommune	2018	30.000
2	Bru 1	Hovedtilkomst over til Bruøyne må skje via bru like ved Skandinavisk høyfjellssenter	Hemsedal kommune/ private	2019	1000.000
3	Bru 2	Enkel bru mellom flomløp	Hemsedal kommune/ private	2017	50.000
4	Bru 3	Enkel bru mellom flomløp og «fastland»	Hemsedal kommune/ private	2016	50.000
5	Benker til rasteplass	Sittebenker plasseres på egne sted ute på Bruøyne	Hemsedal kommune	2016	10.000
6	Opparbeiding av stitrase	Mellom bruene på øyene må grunnen opparbeides for slik å egne seg for gående. UU må tilstrebes	Hemsedal kommune	2019	50.000
Total kostnad					1190.000

3. Driftsplan for planperioden

nr	Løpende oppgaver; årlig (f eks rydding, vasking, tilsyn, planklipping etc.)	Hyppighet	Årlig kostnad	Ansvar	Merknad
1	Vedlikehold av gangsti med broer og rasteplass	Årlig, eller ved behov	5.000	Hemsedal kommune	
2	Rydding av stitrase og område for rasteplass	Ved behov	5.000	Hemsedal kommune	
Sum årlig kostnad:			10.000		

Fotografier Bruøyne

Figur 1. Hovedøya av Bruøyne.

Figur 2. Elvemiljøet nord for Bruøyne

Figur 3. Rekreasjonsarealet vis a vis Bruøyne er populært

Figur 4. Flomløp mellom Bruøyne

Oppsummering

1. Prioritering av tiltak i statlig sikra friluftslivsområder i Hemsedal kommune for planperioden 2016 - 2019

Område	Tiltak nr	Tiltak	Kostnad	Utføres av	Prioritet	Merknad
Rjukandefossen friluftsliv - og naturvernområde	1	Informasjon og skilting	50.000	Hemsedal kommune	3	
Rjukandefossen friluftsliv - og naturvernområde	2	Lage nytt toalett. Gjøre det universelt utformet	100.000	Hemsedal kommune	12	
Rjukandefossen friluftsliv - og naturvernområde	3	Benker til rasteplass	20.000	Hemsedal kommune	4	
Rjukandefossen friluftsliv - og naturvernområde	4	Sikringstiltak ut mot fossegelet på motsatt side av hengebrua	30.000	Hemsedal kommune	5	
Rjukandefossen friluftsliv - og naturvernområde	5	Skilt ved hengebrua	20.000	Hemsedal kommune	11	
Rjukandefossen friluftsliv - og naturvernområde	6	Tilrettelegging av sti frå hengebrua og opp mot vegen vest for friluftsområdet	50.000	Hemsedal kommune	10	
Bruøyne friluftsområde	7	Informasjon og skilting	30.000	Hemsedal kommune	8	
Bruøyne friluftsområde	8	Bru 1	1000.000	Hemsedal kommune	9	

Bruøyne friluftsområde	9	Bru 2	50.000	Hemsedal kommune	1	
Bruøyne friluftsområde	10	Bru 3	50.000	Hemsedal kommune	2	
Bruøyne friluftsområde	11	Benker til rasteplass	10.000	Hemsedal kommune	6	
Bruøyne friluftsområde	12	Opparbeiding av stitrase, tilrettelegging for fiskeplasser	50.000	Hemsedal kommune	7	
Total kostnad i planperiode:			1425.000	Hemsedal kommune		